

Provkonstruktion

Årskurs: 3

Ämne: Sociologi

Tema: Sociologins klassiker

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Provet kopplar till läroplanens centrala innehåll genom att belysa hur sociologins klassiska teorier kan appliceras för att förstå samhällsfenomen och granska samhällsstrukturer. Det centrala innehållet som provet ämnar testa inkluderar:

- Tillämpning av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder i arbetet med komplexa samhällsfrågor.
- Källkritisk granskning, tolkning och värdering av information från olika källor och medier i digital och annan form i arbetet med komplexa samhällsfrågor.

Kunskapskrav

Provet utformas utifrån följande kunskapskrav:

1. Eleven kan översiktligt redogöra för centrala teorier utifrån olika perspektiv.
2. Eleven kan analysera samhällsfrågor och identifiera någon orsak och konsekvens.
3. Eleven kan söka, granska och tolka information från olika källor.

Prov

Faktafrågor

1. Vem grundade sociologin som akademisk disciplin?
 - A) **Auguste Comte**
 - B) Max Weber
 - C) Karl Marx
 - D) Émile Durkheim
2. Vad fokuserade Émile Durkheim på i sina studier?
 - A) Ekonomiska konflikter
 - B) **Sociala fakta**
 - C) Medvetandets struktur
 - D) Individens psykologiska tillstånd

3. Vilken teori är Karl Marx mest känd för?
 - A) Symbolisk interaktionism
 - B) **Konfliktteori**
 - C) Funktionalism
 - D) Postmodernism
4. Vilket begrepp används för att beskriva hur olika delar av samhället bidrar till att upprätthålla stabilitet?
 - A) **Social integration**
 - B) Social mobilitet
 - C) Socialisation
 - D) Social förändring
5. Vad menade Weber med begreppet "idealtyp"?
 - A) En konkret individ
 - B) **Ett konceptuellt verktyg för analys**
 - C) En statistisk genomsnitt
 - D) En religiös tro
6. Vilken sociologisk inriktning fokuserar på individers interaktioner och deras betydelse?
 - A) **Symbolisk interaktionism**
 - B) Strukturalism
 - C) Funktionalism
 - D) Kritisk teori
7. Vad innebär "socialisation" enligt sociologin?
 - A) Utveckling av personligheten
 - B) **Inläring av samhälleliga normer och värderingar**
 - C) Ekonomiska aktiviteter
 - D) Politiskt engagemang
8. Vilket av följande citat representerar Marx syn på klasskamp?
 - A) "Det är inte en fråga om tro."
 - B) **"Historien om alla hittillsvarande samhällen är historien om klasskamp."**
 - C) "Individer formar samhället."
 - D) "Samhället är en organism."
9. Hur beskrev Durkheim "anomi"?
 - A) En hög grad av social kontroll
 - B) **En känsla av normlöshet i samhället**
 - C) Ekonomisk stagnation
 - D) Fysisk sjukdom
10. Vilken aspekt av samhället studerade Max Weber särskilt?
 - A) Strukturen av samhällsinstitutioner
 - B) **Beteenden och motivationer hos individer**
 - C) Ekonomisk struktur
 - D) Lagstiftning och reglering
11. Vem ansåg att religion spela en avgörande roll i att forma samhället och dess normer?

- A) Auguste Comte
 - B) **Max Weber**
 - C) Emile Durkheim
 - D) Karl Marx
12. Vilken ojämlikhet studerade Karl Marx i förhållande till ekonomiska system?
- A) Kulturell
 - B) **Klassmässig**
 - C) Rasmässig
 - D) Politisk
13. Vad betyder "funktionalism" inom sociologin?
- A) **Fokuserar på samhällsinstitutioners roller och funktioner**
 - B) Studiet av förändringar över tid
 - C) Analys av individens handlingar
 - D) Kritik av samhällets strukturer
14. Vad syftar den sociologiska metoden till att göra?
- A) Undersöka ekonomiska benefiter
 - B) **Studera sociala mönster och beteenden**
 - C) Förutsäga framtida händelser
 - D) Göra politiska analyser
15. Vilken sociologisk klassiker skrev om "den protestantiska etiken" och kapitalismens framväxt?
- A) **Max Weber**
 - B) Karl Marx
 - C) Emile Durkheim
 - D) Auguste Comte

Resonerande frågor

1. Diskutera hur sociologins klassiker fortfarande påverkar dagens sociologi.
 - Syftet är att ge eleverna möjlighet att analysera och värdera nutida teorier.
2. Jämför och kontrastera Marx och Webers synsätt på samhällsstruktur och klass.
 - Frågan syftar till att uppmuntra djupgående analys och kritiskt tänkande.
3. Utvärdera huruvida klassiska sociologiska teorier fortfarande är relevanta i dagens samhälle.
 - Eleverna får chansen att reflektera över teoriernas praktiska tillämpningar.
4. Vilka är de största begränsningarna hos de klassiska sociologerna i förståelsen av moderna samhällen?
 - Denna fråga möjliggör insikter i utvecklingen av sociologisk teori.
5. Hur kan vi använda sociologins klassiker för att förstå fenomen som

globalisering och digitalisering idag?

- Syftet är att koppla teorier till aktuella samhällsfrågor.

6. Diskutera skillnaderna i synen på social interaktion mellan funktionalismen och symbolisk interaktionism.

- Eleverna ska kunna göra nyanserade jämförelser mellan teorier.

7. Reflektera över hur olika sociologiska traditioner kan samarbeta för att förstå komplexa samhällsproblem.

- Detta syftar till att utveckla elevernas förmåga att se samband mellan olika idéer.

Bedömning

Faktafrågor: 1 poäng per korrekt svar, totalt 15 poäng. Resonerande frågor: 3 poäng per svar, totalt 21 poäng.

- För betyg E krävs minst 8 poäng.
- För betyg C krävs minst 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor).
- För betyg A krävs minst 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Prov](#)